

The Journal of International Social Science Education

ISSN: 2146-6297 (Online) Dergi wepsayfası: <https://www.dergipark.org.tr/en/pub/issej>

Pandemide öğretmen olmak: sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimleri

Selda Uzun & Abdulkadir Uzunöz

Önerilen atf: Uzun, S., Uzunöz, A. (2022). Pandemide öğretmen olmak: sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimleri, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 8(1), 01-36. DOI: 10.47615/issej.989899

Makale linki: <https://doi.org/10.47615/issej.989899>

© 2022 Yazar(lar). Baskılar ve izinler: Yazarlar makalelerini USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisinde yayınladıktan sonra basılı olarak veya Birinci Baskı olarak çevrimiçi paylaşma iznine sahiptir.

Öne Çıkanlar

Covid 19 pandemi süreci ile birlikte kullanımı hızla yaygınlaşan uzaktan eğitim uygulamalarının eğitim sisteminde kalıcı değişikliklere neden olacağı öngörülmektedir. Bu sebeple uzaktan eğitim sürecindeki uygulamaların değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Öğretmenlerin uygulama sürecine yönelik algıları ve düşünceleri uzaktan eğitimin başarısında oldukça etkilidir. Bu çalışma Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerini ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgulara göre Sınıf öğretmenleri, deneyimleri sonucunda genel anlamda uzaktan eğitime olumlu bakmaktadır ve kendilerini başarılı görmektedir.

USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi hakemli bir çevrimiçi dergidir. Bu makale araştırma, öğretim ve özel çalışmalar amacıyla kullanılabilir. Makalenin içeriğinden yalnızca yazarlar sorumludur. Dergi makalelerin telif hakkına sahiptir. Yayıncı, araştırma materyalinin kullanımıyla bağlantılı veya doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkan herhangi bir kayıp, işlem, talep veya masraf veya zarardan sorumlu tutulamaz.

Tüm yazarlardan, sunulan çalışmalarla ilgili olarak diğer kişi veya kuruluşlarla herhangi bir finansal, kişisel veya diğer ilişkiler dahil olmak üzere herhangi bir fiili veya potansiyel çıkar çatışmasını ifşa etmeleri istenir.

Pandemide öğretmen olmak: sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimleri

Selda Uzun & Abdulkadir Uzunöz

Mehmet Şükriye Sert İlkokulu, Konya, 42040, Türkiye

Eğitim Fakültesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir,50300, Türkiye

ÖZ

Arka Plan: Pandemi süreciyle birlikte eğitim-öğretim sistemimizin gündemi haline gelen uzaktan eğitimin önemi ve uygulanması tüm dünyada artarak devam etmektedir. Kısıtlamaların zorunlu olduğu benzer durumlarda, eğitim-öğretimin aksamasının önüne geçecek bir alternatif olarak görülmesi dışında önümüzdeki yıllarda yüz yüze eğitimle birlikte uygulanarak kalıcı olması beklenmektedir. Bu nedenle pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitimin değerlendirilmesi, kalitesi ve verimliliğin ortaya konulması, eksikliklerin giderilmesi açısından öğretmen deneyimleri önem arz etmektedir.

Amaç: Buradan yola çıkarak çalışmanın amacı Covid 19 pandemisi sürecinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerini ortaya koymaktır.

Yöntem: Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüngübilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu olarak Konya İli Meram İlçesi'ndeki bir devlet okulunda çalışan 15 sınıf öğretmeni belirlenmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler online platformda görüntülü olarak yapılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde deneyimledikleri uzaktan eğitimde, öğretim ortamlarına yönelik olarak teknolojik fırsatlar, içeriğin zenginliği, esneklik, devamlılık, sorumluluk alma, uygulanabilirlik, veli desteği, verim ve konfor gibi olumlu deneyimler dışında teknik sorunlar, ulaşılabilirlik, sınıf yönetimi zorluğu, akran eğitiminin eksik kalması, uygulamalı derslerin zorluğu, öğrenci sağlığını olumsuz etkilemesi, sosyalliği azaltması şeklinde problemler belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitimde ölçme

MAKALE TARİHİ

Geliş tarihi 01 Eylül
2021
Kabul tarihi 05 Şubat
2022

ANAHTAR KELİMELER

Uzaktan
eğitim,pandemic, sınıf
öğretmeni, deneyim

Makale Türü

Araştırma makalesi

değerlendirme uygulamalarını yetersiz buldukları, çoğunlukla bireysel değerlendirmeleri tercih ettikleri tespit edilmiştir. İletişim ve etkileşime yönelik olarak görüntülü sınıf ortamı, sosyal medya, ulaşılabilirlik olumlu deneyimler olarak yer alırken, teknik sorunlar, ortamdaki kaynaklı sıkıntılar, derslere giremeyen öğrenciler iletişim ve etkileşim problemleri olarak tespit edilmiştir. Mesleki yeterliliğe yönelik sonuçlar ise teknolojiye uyum, özgüven artışı, yenilikçi bakış, kendini başarılı bulma şeklinde belirlenmiştir.

Sonuç: Çalışma sonuçlarına göre Sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde deneyimledikleri uzaktan eğitime genel anlamda olumlu baktıkları görülmüştür.

İLETİŞİM Selda Uzun ✉ seldauzunn@gmail.com 📞 Mehmet Şükriye Sert İlkokulu, Meram, 42040, Konya, Türkiye

© 2022 Selda Uzun & Abdulkadir Uzunöz

Bu makale Creative Commons Attribution-NonCommercial ile lisanslanmıştır. Lisans, (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>) koşulları altında dağıtılan ve ticari olmayan amaçla eserinizin remix, ince ayar yaparak ya da üzerine geliştirerek kendi eserlerinde kullanılmasına izin verir. Ancak ortaya çıkan yeni eseri benzer lisans ile lisanslamak zorunda değildir.

Giriş

2019 Aralık ayında Çin’de ortaya çıkan ve hızla tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 virüsü nedeniyle Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020’de küresel bir pandemi ilan edilmiştir (WHO, 2021). Kontrol altına alınamayan salgında dünyada hastalığa yakalananların sayısı 1 Aralık 2021 tarihi itibariyle 250.000.000’u, can kayıpları ise 5.000.000’u geçmiştir (Worldometer, 2021). Virüs tehlikesi toplumsal, ekonomik, kültürel her alanda tüm ülkeleri olumsuz etkilemiştir ve halen de etkisi sürmektedir. En büyük etkilerinden biri de eğitim sistemlerinde gerçekleşmiştir.

Hastalığın yayılmasını önlemek için alınan tedbirler arasında yer alan eğitim kurumlarının kapatılması, dünyada 1,6 milyar öğrencinin eğitiminin kesintiye uğramasına neden olmuştur (UNICEF, 2020). Bu rakam ülkemizde yaklaşık olarak 25 milyon civarındadır. Salgının eğitimdeki etkilerini azaltmak için MEB ve YÖK gibi birçok eğitim kurumu hızlı bir kararla uzaktan eğitime (emergency remote education: ERE) geçiş yapmıştır. Pandemi Türkiye’nin uzaktan eğitime geçişte tüm dünya ülkeleri ile benzer yaklaşımlar sergilendiği görülmektedir (Bozkurt, 2020; Ertuğ, 2020).

Türkiye’de 11 Mart 2020 tarihinde görülen ilk vakadan sonra okulöncesi, ilkökul, ortaokul, lise ve yükseköğretim kademelerinde 16 Mart 2020 tarihinde eğitime kısa bir süreliğine ara verilmiştir. Ardından 23 Mart 2020 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK tarafından alınan karar ile birlikte yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitim sürecine geçilmiştir (MEB, 2020). Uzaktan eğitim süreciyle birlikte 2012 yılında kurulan Eğitimde Bilişim Ağı (EBA)’nın alt yapısı modernize edilmiş, tüm eğitim öğelerinin (öğrenci, öğretmen, idareci, bakanlık, vb) kolaylıkla ulaşabileceği şekilde yeniden düzenlenmiştir. Aynı zamanda 2020 yılının Mart ayından itibaren EBA TV eğitimin tüm kademeleri ve sınıfları için 3 ayrı frekansla uzaktan eğitim sürecine başlamıştır. Eğitimin verildiği kanallarda her ders saati 20 dakika olarak belirlenmiştir (Başaran, Doğan, Karaoğlu, ve Şahin, 2020). 2020-2021 eğitim öğretim döneminde ise tüm kademelerdeki öğretmenler için derslerin EBA veya zoom üzerinden canlı olarak yapılması zorunlu hale getirilmiştir (Yüksel, 2021). 2020- 2021 eğitim-öğretim yılının başlangıcı itibariyle hibrit olarak devam edilen süreçte salgının seyrine göre kesintiler olmuş uzaktan eğitime geçilmiştir. 2020-2021 eğitim-öğretim yılı hibrit olarak tamamlanmıştır. 2021-2022 eğitim-öğretim yılının başlangıcı itibariyle ise yüzyüze eğitime geçilmiştir. Önümüzdeki yıllarda, uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime katkı ya da alternatif olarak kullanılabilmesi ve eğitimin temel unsurlarından biri olabileceği düşünülmektedir (Telli ve Altun, 2020).

“Öğrenenle öğrenme kaynakları arasında mekân ve zaman farklılığının olduğu durumda yapılan eğitim” uzaktan eğitim olarak tanımlanmaktadır (Bozkurt ve Sharma, 2020). Uzaktan eğitimin temellerinin 1700’lü yıllarda atıldığı belirtilmektedir. Bu yönüyle uzaktan eğitimin başlangıcının çok eskilere dayanan köklü bir tarihi olduğu bilinmektedir (İşman, 2008). Uzaktan eğitim posta ve gazete gibi yazılı kaynaklarla başlayıp günümüzde teknolojik aletlerle (televizyon, bilgisayar, cep telefonu gibi) devam eden bir eğitim sistemi haline

gelmiştir (Özby, 2015). Uzaktan eğitim olanakların az olduğu, pahalı olmayan ve daha çok öğrenciye ulaşabilen bilginin hızlı yayılabileceği bir yapıya dönüşmüştür (Başaran ve diğerleri, 2020). Ayrıca ihtiyaca ve şartlara göre değişim göstermiş ve eğitimi yaygınlaştırmak için tercih edilen bir model olmuştur (Reis ve diğerleri, 2012).

Uzaktan eğitimin farklı uygulama biçimleri olmasına rağmen en çok canlı yapılan öğrenme ortamlarının özellikle tercih edildiği görülmektedir. Bu doğrultuda dersler uzaktan eğitim kapsamında senkronik ve asenkronik şekilde yürütülebilmektedir (Özdoğan ve Berkant, 2020). Pandemi sürecinde öğretmenler her iki yöntemi de kullanarak öğrencileri ile eğitim- öğretim faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren uzaktan eğitim ile ilgili çalışmalara ilgi olağan üstü şekilde artmıştır. Bu çalışmalar daha çok uzaktan eğitimin etkililiği üzerine odaklanmıştır. Özellikle gelişen ülkelerde akademik çalışmalarda oldukça etkin olmuştur. 20.yüzyılın sonlarında ise uzaktan eğitim üzerine yapılan çalışmalar Almanya, Kanada ve Amerika'da bir trend haline gelmiştir (Moore, 2013).

Alanyazında öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin ve tutumlarının ortaya konulduğu birçok çalışma bulunmaktadır(Ateş ve Altun, 2008; Başar, Arslan, Günsel,ve Akpınar, 2019; Gündüz, 2013; Karakuş, Ucuşatar, Karacaoğlu, Esendemir,ve Bayraktar, 2020; Karatepe, Küçükgençay,ve Peker, 2020; Paydar ve Doğan, 2019; Uzoğlu, 2017; Yenilmez, Turđut,ve Balbağ, 2017; Yılmaz ve Güven, 2015; Yolcu, 2020). Öğretmenlerle yapılan çalışmalar da artmaktadır. Bunlardan;

Bakioğlu ve Çevik (2020) tarafından Fen Bilgisi öğretmenlerinin Covid19 sürecinde uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin araştırıldığı çalışmada, öğretmenlerin yaşadıkları en büyük sıkıntıların yazılım/donanım problemleri olduğu, öğrencilere yönelik olarak ise derslere devamda, bilgisayar ve internete erişimde sıkıntı yaşadıkları, bu nedenle de derse olan motivasyonlarının düştüğü tespit edilmiştir. Çalışma Fen Bilgisi öğretmenlerinin %58.6'sında uzaktan eğitimde okulda yüz yüze ders işleyememenin kaygıya neden olduğu ve öğrencilere yararlı olamadıkları düşüncesinin mesleki doyumlarını olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Eksikliklerine ve zorluklarına rağmen Fen Bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının pandemi öncesi döneme göre değişiklik göstermediği ortaya çıkmıştır. Uyar (2020) tarafından Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelendiği çalışmada ise, uzaktan eğitimin tek başına yetersiz kaldığı, verimin yüz yüze eğitime göre düşük olduğu, öğrencilerin erişim imkanlarının aynı olmadığı, bunun yanında zaman ve mekan sınırının olmadığı ve geniş kitlelere hitap edilebildiği şeklinde sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca uzaktan eğitimde, öğrenciden dönüt alınamama, ders takibi sıkıntılarının olması, öğrencilerin ders içinde etkin olmaması gibi dezavantajların yanında, öğretmenlerin daha kolay içerik paylaşabildiği gibi avantajlar da belirlenmiştir. Öğrencilerin derslere katılımının genel olarak yetersiz olduğu, öğretmenlerin dersleri EBA ve zoom programları üzerinden verdiği, derslerde daha çok düz anlatım yöntemini ve soru-cevap

tekniklerini kullandığı, materyal olarak videolar, haritalar, sunumlar ve ders kitabı tercih edildiği bulgularına da ulaşılmıştır. Bayburtlu (2020) ise, uzaktan eğitim sürecinde Türkçe eğitiminin durumunu ve öğretmenlerin görüşlerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmasında öğretmenlerin % 87'sinin derslerini tam işlemeye çabaladığı, okulların askıya alındığı süreçte sürekliliği sağlamak için çeşitli video içeriklerini ve sosyal medya araçlarını kullanarak öğrenciler ve velilerle etkileşim kurduklarını söylemiştir. Öğretmenler, dijital araçlara sahip olmayan öğrencilerin canlı derslere katılmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların ifadelerine göre EBA canlı ders uygulamasının bağlantı sorunları ve zaman sınırlamaları gibi problemler sürecin devamında aşılmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenler bu süreçte bazı velilerin işbirliğinden ve iletişimden uzak durduğu, çocuklarının ders takibini yapmadıkları, özellikle anne ve babası çalışan öğrencilerin kontrolünün mümkün olmadığını söylemişlerdir.

Canpolat ve Yıldırım (2021) tarafından yapılan benzer bir çalışmada öğretmenler, uzaktan eğitim uygulamalarını yararlı görmekle birlikte öğrencilerin derslere katılım seviyelerinin ve motivasyonlarının eksik olması, teknolojik altyapının ve EBA destek hizmetlerinin yetersiz kalması, ders saatlerinin iyi planlanamaması gibi sebeplerle verimli geçmediğini dile getirmişlerdir. Kocayigit ve Salih (2020) ise Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını araştırdıkları çalışmalarında, öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğunu belirlemişlerdir.

Sönmez, Yıldırım ve Çetinkaya (2020) tarafından Sınıf öğretmenleri üzerine yapılan bir çalışmada, pandemi sırasında gerçekleştirilen uzaktan eğitimin sosyo-ekonomik durumdan oldukça etkilendiği, EBA içerikleri ile ilgili görüşlerin öğretmenlerin çalıştıkları okul türüne ve okulun konumuna göre farklılık gösterdiği, uzaktan eğitimde çocuklara en çok annelerin destek olduğu sonucuna varılırken, eğitimde sürekliliği sağlamanın uzaktan eğitimin güçlü yanlarından biri olduğu ortaya konulmuştur. Yurtbakan ve Akyıldız (2020), Sınıf öğretmenleri, ilkökul öğrencileri ve ebeveynlerin Covid 19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitime yönelik görüşlerini inceledikleri çalışmalarında, öğretmenlerin konuların yüzeysel işlendiği gerekçesiyle yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Alanyazında ulaşılabilen araştırmalar genel olarak değerlendirildiğinde, uzaktan eğitim ile ilgili olarak daha çok üniversite öğrencilerinin görüşlerinin incelenmesine odaklanıldığı öğretmen deneyimlerine geniş anlamda yer verilmediği görülmektedir. Öğretmenlerle yapılan çalışmaların büyük bölümü pandemi sürecinde uzak eğitimin aktif kullanılmaya başlandığı ilk döneme rastlamaktadır. Bu dönemdeki sistemsel ve teknolojik aksaklıklar nedeniyle öğretmenlerin uzaktan eğitim deneyimlerinin tam olarak yansıtılmadığı düşünülmektedir. Öğretmen deneyimlerinin ve öğrenciler üzerindeki etkilerinin bir yılı aşan sürede daha netleşmiş olması ve sonuçların daha sağlıklı olması beklenmelidir. Geçen süreçte öğretmenlerin uzaktan eğitim deneyimlerinin daha geniş kapsamlı olacağı ve görüşlerinin daha belirginleşeceği açıktır. Bu çalışma ile Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerinin belirlenerek alana katkı

sağlanması düşünülmektedir.

Amaç

Bu çalışmanın amacı Covid 19 pandemisi sürecinde Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerini ortaya koymaktır.

Araştırmanın önemi

Pandemi süreciyle birlikte tüm eğitim kademelerinde geçiş yapılan uzaktan eğitim süreci, eğitim sistemimizi yeniden şekillendirirken yüz yüze eğitimle birlikte kalıcı olacağı öngörülmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin bu süreçte yaşadıkları deneyimler bundan sonraki sürecin planlanması ve uygulamasında önem arz etmektedir. Bu çalışma sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerini ortaya koyarak temel eğitimde uzaktan eğitim uygulamalarının verimliliğinin tespit edilmesi ve süreçte yaşanan problemlerin saptanması açısından önemlidir.

Problem ve Alt Problemler

Bu çalışmanın problem cümlesi “Pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik Sınıf öğretmenlerinin deneyimleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir. Araştırmaya ilişkin alt problemler şunlardır:

1. Pandemi süreci uzaktan eğitimde Sınıf öğretmenlerinin çevrimiçi derslere yönelik deneyimleri nelerdir?
2. Pandemi süreci uzaktan eğitimde Sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirmeye yönelik deneyimleri nelerdir?
3. Pandemi süreci uzaktan eğitimde Sınıf öğretmenlerinin öğrencileriyle iletişim ve etkileşime yönelik deneyimleri nelerdir?
4. Pandemi süreci uzaktan eğitimde Sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliliklerine yönelik deneyimleri nelerdir?

Metodoloji

Bu çalışmada uzaktan eğitimin uygulayıcısı olarak Sınıf öğretmenleri özelinde öğretmenlerin uzaktan eğitim deneyimlerinden yola çıkarak, uzaktan eğitim uygulamalarına yönelik öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma: “Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Çalışma öğretmen deneyimlerinden yola çıkıldığı için görüngübilim (fenomenoloji) deseni ile gerçekleştirilmiştir. Fenomenolojik araştırma, günlük hayatta farkında olduğumuz fakat derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanarak yapılan çalışmalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu çalışma Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi 2021.08.267 karar sayılı etik kurul onayı alınarak yapılmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları Konya İli Meram İlçesi'ndeki bir devlet okulunda çalışan 15 sınıf öğretmenidir. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan durumların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu çalışmada ölçüt pandemi sürecinde uzaktan eğitim sürecine katılmış olmak olarak belirlenmiştir. Katılımcılara ait demografik özellikler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubu Demografik Özellikleri

Öğretmen Demografik Özellikleri	Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Kadın	11	73,3
Erkek	4	26,6
Toplam	15	100
Yaş		
20-29	1	6,6
30-39	3	20
40-49	8	53,3
50 ve üzeri	3	20
Toplam	15	100
Kıdem		
5-10 yıl	1	6,6
11-20 yıl	7	46,6
21 ve üzeri	7	46,6
Toplam	15	100
Sınıf Düzeyi		
1. Sınıf	4	26,6
2. Sınıf	4	26,6
3. Sınıf	4	26,6
4. sınıf	3	20
Toplam	15	100

Çalışma grubunu oluşturan öğretmenler Konya İli Meram İlçe merkezinde sosyo-ekonomik açıdan orta ve alt düzeydeki bir okulda görev yapmaktadır. Okulun öğrencilerinin %15 kadarı Suriye ve diğer yabancı uyruklu öğrencilerden oluşmaktadır. Okul teknolojik anlamda yeterli altyapıya sahiptir. Her sınıfta akıllı tahta mevcuttur. Öğretmenler kendi istekleri ile bu okulu tercih ederek tayin olmuşlardır. Mesleki açısından en az 5 yıllık bir deneyime sahiptirler.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veriler, yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilmiştir. Görüşmelerde sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerini ve uygulamalarını belirlemeye yönelik açık uçlu soruların yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Bu form, alanyazın taraması

ve 2 öğretmenle yapılan görüşme sonrasında hazırlanmış; kapsam geçerliğinin değerlendirilmesi için 3 uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman olarak, 1 öğretim üyesi, 1 Türkçe öğretmeni ve 1 sınıf öğretmeni belirlenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda düzenlenen görüşme formu, iki öğretmenle yapılan pilot uygulamanın ardından, yeniden düzenlenerek uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Görüşme formunda araştırma amaçlarına yönelik 4 soru yer almıştır. Bu sorular şu şekilde belirlenmiştir:

1. Pandemi süreci uzaktan eğitimde çevrimiçi derslere yönelik deneyimleriniz nelerdir?
2. Pandemi süreci uzaktan eğitimde ölçme değerlendirmeye yönelik deneyimleriniz nelerdir?
3. Pandemi süreci uzaktan eğitimde öğrencilerinizle iletişim ve etkileşime yönelik deneyimleriniz nelerdir?
4. Pandemi süreci uzaktan eğitimde mesleki yeterliliğinize yönelik deneyimleriniz nelerdir?

Verilerin Toplanması

Pandemi süreci nedeniyle veriler online ortamda yapılan görüntülü görüşmelerle toplanmıştır. Öğretmenlerin isteği üzerine sadece ses kaydı yapılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu önceden katılımcı ile paylaşılmış ve katılımcıların uygun bulduğu zamanda randevulara katılmıştır. Sorular sırayla sorulmuş, katılımcının düşünmesi için gerekli zaman verilmiştir. Görüşmeler yaklaşık 40 dakika sürmüştür.

Veri Analizi

Araştırmada, yapılan görüşmelerden elde edilen ham veriler bilgisayar ortamında yazılı hale getirilmiştir. Konu dışında kalan veriler analize dahil edilmemiştir. Yazılı veriler ilgili katılımcılara gönderilerek katılımcı teyidi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca verilerin kodlanması, kategoriler ve temaların oluşturulmasında çalışma yöntemini bilen bağımsız bir uzman görüşü alınmış tutarlılık sağlanmıştır. Bu araştırmada verilerin yorumlanmasında içerik analizi, elde edilen verilerin derinlemesine incelenmek istenmesi, birbirine benzeyen belirli kavramlar ve temaları bir araya getirerek, bunları okuyucuların anlayabileceği şekilde yorumlanabilmesi (Karataş, 2015) amacıyla tercih edilmiştir. Analiz sürecinde katılımcılar “Ö1,Ö2,...” şeklinde kodlanmıştır. Bulgular, katılımcılardan bire bir alınan ifadelerle desteklenmiş; alt problemlere uygun olarak dört başlık altında sunulmuştur.

Geçerlik

Verilerin analizi dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bunlar, ‘parantezleme’ (araştırmacının üzerinde çalışılan fenomenle ilgili tüm bilgi, düşünce, tutum, değer ve ön yargılarını analiz süresince askıya alması), ‘fenomenolojik redüksiyon’ (mülakat metinlerinde yer alan deneyimle ilgili temel özellikleri veya anlam birimlerini belirleme), ‘imgesel çeşitleme’ (anlam birimlerinden yola çıkarak fenomenin yapısal temalarını ortaya çıkarma) ve ‘anlam ve özlerin sentezlemesi’dir (Giorgi, 2009).

Araştırmacı katılımcılarla aynı okulda görev yapmaktadır. Bu durum araştırmacıyı yakından tanıyan katılımcıların kendilerini daha rahat ve güvende hissetmelerini sağlamış, görüşmelerin samimi bir ortamda gerçekleşmesi mümkün olmuştur. Ayrıca araştırmacının konuya hakim olması ve empatik tutumu da süreci olumlu etkilemiştir. Görüşme metinleri okunurken araştırmacı bilgi, düşünce, ön yargı ve değerlerini askıya alarak verilerin analizini etkilememesine gayret etmiştir. Veri toplama aracının oluşturulmasında uzman görüşleri alınmış ve teyit edilmiştir. Görüşme dökümleri katılımcıların teyidinde sunulmuş, herhangi bir değişiklik talebi ile karşılaşılmamıştır. Araştırmanın tüm aşamaları ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Güvenirlilik

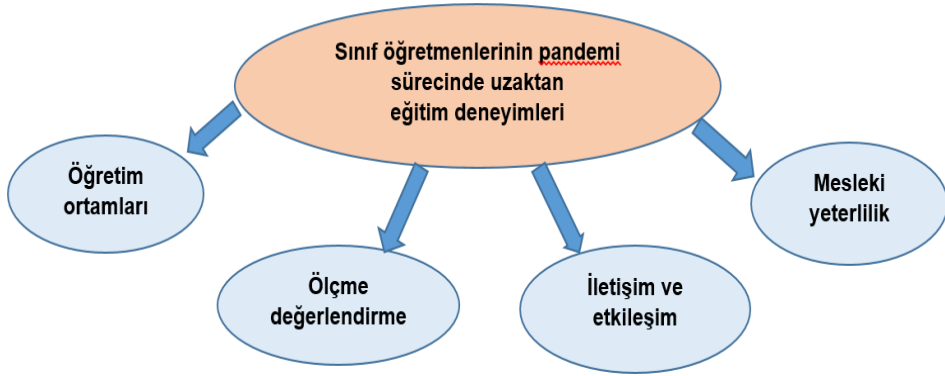
Araştırmada kullanılan veri toplama aracı uzman görüşü ile teyit edildikten sonra çalışma grubu dışında 2 öğretmenle pilot uygulama yapılmış ve gerekli düzeltmelerden sonra tekrar uzman görüşüne baş vurularak teyit edilmiştir. Güvenirliliği sağlamak için veri toplama aşamasında kullanılan görüşme kayıtları, bilgisayarda depolanmış ve yedek dosyalar oluşturulmuştur. Görüşmelerde birden fazla ses kayıt cihazı kullanılarak veri kaybının önüne geçilmiş, daha sonra ses kayıtları dinlenerek transkript edilmiştir. Toplanan veriler Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen (Güvenirlilik=Görüş Birliği/ (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)) formülü ile analiz edilmiştir. Araştırmacılar arasında uyum güvenirliliği .86 olarak bulunmuştur. Elde edilen bu güvenirlilik değeri bilimsel çalışmalar için kabul edilebilir düzeyde olduğu varsayılmaktadır (Miles ve Huberman, 1994).

Araştırmacının Rolü

Araştırmacı 15 yıldır sınıf öğretmeni olarak çalışmaktadır. Ayrıca pandemi süreciyle birlikte uzaktan eğitim deneyimi olmuş ve halen de 4. sınıf öğretmeni olarak eğitim öğretime devam etmektedir. Bu deneyim araştırmacının empatik olabilmesini sağlarken katılımcılar için samimi ve güvenilir bir ortam oluşmasına katkı sağlamıştır. Ayrıca katılımcıların sonradan aklına gelen düşünceleri paylaşmasına da fırsat vermiştir. Sosyal Bilgiler Eğitiminde doktora öğrencisi olan araştırmacı bilimsel bakış açısıyla konuya yaklaşmış, önyargılarını araştırma sürecinde elde edilen verilerden ayrı tutmaya çalışmıştır.

Bulgular

Bu bölümde pandemi süreci uzaktan eğitimde sınıf öğretmenlerinin deneyimleri alt problemler dahilinde dört başlık altında ortaya konulmuştur.

Şekil1.Sınıf Öğretmenlerinin Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitim Deneyimleri

1.Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan sınıf öğretmenlerine “Pandemi süreci uzaktan eğitimde, öğretim ortamlarına yönelik deneyimleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerin verdiği cevaplara yönelik bulgular olumlu ve olumsuz deneyimler olarak Tablo 2 ve Tablo 3’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Pandemi Süreci Uzaktan Eğitimde Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Ortamlarına Yönelik Olumlu Deneyimleri

Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f	
Olumlu Deneyimler	Teknolojik Fırsatlar	Tüm dijital imkanlara sahip olabildik. Sınıf ortamındaymış gibi ders yapabildik. Anlık olarak bilgiye ulaşabildik.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	13
	İçeriğin Zenginliği	Zengin dijital kaynaklara ulaştım. Farklı eğitsel platformları kullanabildim. Yayın evlerinin z kitaplarını kolaylıkla kullanabildim. Öğretmen gruplarında çok zengin içerikler paylaşıldı.	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15	12
	Esneklik	Ders zamanlarını kendim yönetebildim. Daha özgür hissettim. Mekan ve zaman kısıtlaması kalktığı için daha rahat hissettim. İstedğim ortam ve zamanda ders yapabildim.	Ö1, Ö2, Ö5, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö14, Ö15	9

Devamlılık	Öğrenciler derslerden geri kalmadılar. Eğitim öğretimde kopukluk olmadı. Düzenli olarak dersleri yapabildik.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö14	10
Sorumluluk Alma	Öğrenciler sorumluluk aldılar. Öğrenciler okul dönemi gibi derslere katıldılar. Öğrenci ve velilerin gayreti güzeldi.	Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	10
Uygulanabilirlik	Uygulanabilir bir eğitim olduğumu gördüm. Yapılabilir olduğumu kabul ettim. Ders ortamı açısından sorun yaşamadım.	Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	10
Konfor	Evde rahat bir ortamda olmak güzeldi. Daha rahat ve huzurlu ve güvende hissettim. Öğrencilerle aile ortamında gibiydik.	Ö5, Ö8, Ö9, Ö13, Ö14, Ö15	6
Veli Desteği	Veliler çok destek oldu. Veliler elim kolum oldular. Veliler evlerine internet bağlattılar.	Ö4, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö12	6
Verim	Verimli olabileceğini gördüm. Zamanı daha verimli kullanabildim. Sınıf ortamındaymış gibi verim aldım. Başarılı sonuçlar aldım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö9, Ö10, Ö11	8

Tablo 2 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitimde öğretim ortamlarına yönelik olumlu buldukları deneyimler teknolojik fırsatlar ($f=13$), içeriğin zenginliği ($f=12$), devamlılık ($f=10$), sorumluluk alma ($f=10$), uygulanabilirlik ($f=10$), esneklik ($f=9$), verim ($f=8$), veli desteği ($f=6$) ve konfor ($f=6$) kategorileri altında toplanmıştır. Teknolojinin sunduğu imkanlar, ders ve sınıf ortamının sağlanması, zengin dijital içerik ve platformlara ulaşma ve paylaşım imkanı, zaman ve mekan sınırlılığının olmaması, daha özgür ve rahat hissettirmesi, içinde bulunulan şartlarda eğitimin aksamaması, öğrencilerin kendi öğrenme sorumluluğunu alması, uygulanabilirliğinin fark edilmesi ve başarılı sonuçlar alınması, ev ortamının rahat ve daha huzurlu, güvende hissettirmesi, velilerin destek olması ve sürecin verimli geçmesi şeklinde belirlenmiştir. Katılımcıların ifadelerinden alıntılar aşağıda belirtilmiştir.

Ö1: “Tüm dijital imkanlara sahip olmak çok güzeldi, yeni şeyler denedik ve öğrendik.”

Ö5: “Uzaktan eğitimin aslında yapılabilir olduğunu, eğitimde sınırların olmadığını gördüm.”

Ö6: “Öğrenciler kendi sorumluluklarını aldılar, kendileri derse bağlandılar, zamanı ayarladılar. Sınıfta gibi verim aldım.”

Ö8: “ Ben çok sevdim, evde olmak ve istediğim şekilde bir program yapabilmek güzeldi.”

Ö9: “Ders saatleini kendim belirlemem bana kolaylık sağladı. İşim olduğunda değiştirebildim. Esneklik sağladı.”

Ö10: “ Eğitim sitelerini, grupları, öğretmenlerin paylaşımlarını takip edebildik. Eğitim içeriği çok zengindi. İnternet ve içerikler elimizin altında olunca anında öğrencilere yansıtabildik.”

Ö11: “Online dersler bir devamlılık sağladı, okuldaymış gibi kopukluk olmadan derslerimizi yapabildik.”

Ö12: “ Veliler sınıf ortamını gördüler, çocuklarını gözlemlediler, yardımcı oldular, daha iyi değerlendirdiler.”

Tablo 3. Pandemi Süreci Uzaktan Eğitimde Sınıf Öğretmenlerinin Öğretim Ortamlarına Yönelik Olumsuz Deneyimleri

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f
Olumsuz deneyimler	Teknik Sorunlar	Başlangıçta altyapı ile ilgili sorunlar yaşadık.	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6,	9
		Derste internetten dolayı kopmalar oldu.	Ö7, Ö10, Ö13, Ö15	
	Ulaşılabilirlik	Bazı öğrencilerin internet çekiminde yetersizlik yaşadı. Ses ile ilgili problemler yaşadık.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7,	10
		İnternet ve bilgisayar imkanı olmayan öğrencilere ulaşamadık. Yabancı uyruklu öğrenciler ekonomik sıkıntılar nedeniyle derslere katılmadı. Kardeşi olanlar bilgisayar ve akıllı telefon yetmediği için bazı derslere giremedi.	Ö12, Ö13, Ö14, Ö15	
	Sınıf Yönetimi	Öğrencinin ses ve görüntüsünü açmadığı durumlarda sınıf kontrolü zor oldu.	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8,	9
		Ders ortamında başkalarının varlığı öğrencinin dikkatini dağıttı. Ders sayısının fazla olması dikkat dağılmasına neden oldu. Derse geç girenler oldu.	Ö11, Ö15	
	Akran Eğitimi	Öğrencilerin birbirinden öğrenmesi tam gerçekleşemedi.	Ö3, Ö4, Ö7, Ö10, Ö11	5
		Grup çalışmaları ve işbirlikçi öğrenme yapamadık. Akran eğitimi eksik kaldı.		
Uygulamalı Dersler	Sayısal ve uygulamalı derslerde zorlandık. Uygulamalı etkinlikleri sınıfta daha iyi yapabiliyorduk.	Ö10, Ö14	2	
Sağlık	Öğrencilerde ve bizde baş ve göz ağrıları oldu. Sürekli ekran karşısında olmak psikolojik sıkıntılara neden oldu. Gözlük kullanmaya başlayan	Ö1, Ö5, Ö7, Ö11, Ö15	5	

öğrenciler oldu.

Sosyallik	Öğrenciler teneffüs ortamı ve sosyalleşmeden uzak kaldılar. Grup çalışmaları yapılamaması etkileşimlerini de azalttı. Öğrencilerin sosyal ilişkileri zarar gördü.	Ö1, Ö3, Ö4, 7 Ö7, Ö11, Ö12, Ö15
------------------	---	---------------------------------------

Tablo 3 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitimde öğretim ortamlarına yönelik olumsuz buldukları deneyimler Ulaşılabilirlik ($f=10$), Teknik Sorunlar ($f=9$), Sınıf Yönetimi ($f=9$), Sosyallik ($f=7$) Akran Eğitimi ($f=5$), Sağlık ($f=5$), Uygulamalı Dersler ($f=2$) kategorileri altında toplanmıştır. Derse bağlanmada yaşanan sorunlar, internetten dolayı kopmalar, öğrencilerin internet kotalarının yetersiz kalması, ses iletiminde yaşanan problemler, ekonomik sıkıntılar nedeniyle internet imkanı olmayan öğrencilere ulaşamamak, kardeşi olan öğrencilerin dijital araçlar yetmediği için ortak saatlerdeki derslere girememesi, ortamdaki gürültülerin sınıf ortamını olumsuz etkilemesi, ses ve görüntüsünü açmadığı durumlarda sınıf kontrolünün zorluğu, ders ortamında dikkat dağınıcı unsurlar, motivasyonun düşmesi, akran öğrenmesinin eksik kalması, uygulamalı derslerde zorluk yaşanması, öğrencilerin sürekli ekran karşısında hareketsiz kalması, grup çalışmaları ve işbirlikçi öğrenme yapılamaması, sosyalliklerin azalması olarak belirlenmiştir. Katılımcıların ifadelerinden alıntılar aşağıda belirtilmiştir.

Ö3: “Uzaktan eğitim daha bireysel olduğu için, çocukların birbirinden öğrenmesi, yansıtıcı öğrenme ve akran öğrenmesi eksik kaldı.”

Ö4: “Bilgisayar ve internet imkanı olmayanlar derslere katılamadı.”

Ö7: “Özellikle ilk zamanlarda dijital altyapı problemleri ve internet sıkıntıları, kopmalar yaşadık.”

Ö10: “Grup çalışmaları ve etkinliklerini yapamadık, yapsak da öğrenciler biraraya gelemediler ve zorlandılar.”

Ö11: “Öğrencilerin sürekli ekran karşısında ve hareketsiz durmaları sağlıklarını olumsuz etkiledi, baş ağrısı ve göz ağrısı oldu.”

Ö12: “Ekonomik sıkıntılı olan veliler internet alamadı, özellikle Suriyeli öğrencilere ulaşamadık.”

Ö13: “Sınıf yönetimi yorucu oldu, arka plandaki sesler, mikrofonu izinsiz açmaları sıkıntı oldu.”

Ö15: “Sosyal gelişimleri, grup çalışmaları, geziler eksik kaldı.”

2.Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan sınıf öğretmenlerine “Pandemi süreci uzaktan eğitimde, ölçme değerlendirmeye yönelik deneyimleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerin verdiği cevaplara yönelik bulgular kullanılan yöntemler ve yeterlilik

olarak Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Pandemi Süreci Uzaktan Eğitimde Sınıf Öğretmenlerinin Ölçme Değerlendirmeye Yönelik Deneyimleri

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f
Kullanılan Yöntemler	Bireysel Değerlendirme	Soru-cevap yöntemini kullandım. Performans ödevleri verdim. Bireysel ve aile katılımlı projeler hazırlattım. Gözlemlerimle değerlendirdim. Portfolyolar hazırladılar. Ders esnasında uygulama yaptırdım. Öz değerlendirme yaptırdım. Ders takibi ve oyunları kullandım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15	15
	Sınıf Değerlendirmesi	Her konu sonunda kısa testler yaptım. Online sınavlar yaptım. Süre sınırlı deneme sınavı yaptırdım.	Ö1, Ö4, Ö5, Ö8, Ö10, Ö15	6
Yeterlilik	Yeterli	Yeterli buluyorum. Şartlar dahilinde yeterli görüyorum. Zaten seviyelerini biliyorum.	Ö6, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13	5
	Yetersiz	Kesin sonuçlar aldığımı düşünmüyorum. Yanıltıcı olabiliyor. Eksik kalıyor. Kontrol zor	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö10, Ö14, Ö15	9

Tablo 4 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitimde ölçme değerlendirme yönelik deneyimlerine yönelik bulgular Kullanılan Yöntemler teması altında Bireysel değerlendirme ($f=15$) ve Sınıf değerlendirmesi ($f=6$); Yeterlilik teması altında yeterli ($f=5$) ve yetersiz ($f=9$) kategorilerinde toplanmıştır. Kullanılan yöntemler, soru-cevap, performans ödevleri, projeler, portfolyo, uygulama yaptırma, gözlem, öz değerlendirme, ders takibi ve oyunlar şeklinde belirlenmiştir. Öğretmenler sınıflarındaki öğrencileri yakından tanıdıkları ve gözlemledikleri için yaşanan şartlar içinde ölçme değerlendirmeyi yeterli görürken; olumsuz fikir beyan edenler yüz yüze yapılan değerlendirmeler kadar yeterli olmadığını, kontrolün zor olduğunu, eksik kaldığını, kesin sonuçlar alamadıklarını ve yanıltıcı olabildiğini belirtmişlerdir. Katılımcıların ifadelerinden alıntılar aşağıda belirtilmiştir.

Ö1: “Bireysel değerlendirmeyi daha ön plana aldım. Benim için önemli olan eskisi ve yenisi arasındaki gelişime baktım..”

Ö2: “Ders takibine, ödevlerine baktım. Onlara göre puan verdim. Bireysel olarak

değerlendirdim bazen genel değerlendirme de yaptım. Kendi performanslarına baktım.”

Ö5: “Soru cevap ve ödevler kullandım. Projeler hazırlattım. Aileleri ile projeler hazırladılar. Hikaye kitap sınavları yaptım. Sınav çocukları motive etti.”

Ö7: “Çoğunlukla bireysel gelişimini değerlendirdim. Bazen de sınıf genelini değerlendirdim. Zaten çoğunun durumunun farkındayım.”

Ö8: “Her hafta katılım değerlendirmesi yaptım, ödevler verdim, Quiz platformunu kullanarak yarışmalar yaptım. Google formdan hikaye sınavı yaptım.”

Ö12: “Geleneksel ölçme değerlendirme yerine öğrenci performansını bireysel gelişimlerini değerlendirdim. Öz değerlendirmelere önem verdim. Performans ve portfolyoları dikkate aldım.”

Ö9: “Yüzyüzedden hiç eksiği yoktu. Güvenilirlikte sıkıntı yaşamadım.”

Ö13: “Yüzyüze göre tam olmasa da genel anlamda fikir verdi. Uzaktan eğitimde birebir olarak geri dönüt vermek ve tespit zor oldu.”

Ö15: “Yüzyüze olsa daha doğru ve güvenilir sonuçlar veriyordu. Ölçme değerlendirme yanıltıcı olabiliyor.”

3.Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmada yer alan sınıf öğretmenlerine “Pandemi süreci uzaktan eğitimde, iletişim ve etkileşime yönelik deneyimleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve öğretmenlerin verdiği cevaplara yönelik bulgular etkili iletişim ve etkileşim ile iletişim ve etkileşim problemleri olarak Tablo 5’de gösterilmiştir.

Tablo 5. Pandemi Süreci Uzaktan Eğitimde Sınıf Öğretmenlerinin İletişim ve Etkileşime Yönelik Deneyimleri

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f
Etkili iletişim ve etkileşim	Görüntülü Sınıf Ortamı	Canlı dersler sayesinde sürekli iletişim halindeydik. Derslerde karşılıklı birbirimizi görmek olumlu etkiledi. Okulda gibiydik.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	12
	Sosyal Medya	Dersler dışında whatsapp, Bip uygulamaları üzerinden görüştük. Sınıf grubumuz üzerinden sürekli iletişim kurabildik.	Ö1, Ö5, Ö6, Ö10, Ö14	5
	Ulaşılabilirlik	Velilerim ve öğrencilerime ulaşmada ve iletişimde sıkıntı yaşamadım.	Ö1, Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö13	8
	Teknik Sorunlar	Bağlantı kopmaları nedeniyle iletişimde zorlandık. Sesin geç ulaşması ve yankılanması problem	Ö1, Ö4, Ö8	3

oldu.

İletişim ve etkileşim problemleri	İletişim ve Etkileşim Problemleri			
	Ortamdan Kaynaklı Sıkıntılar	Öğrencilerin ders ortamındaki gürültüler iletişimi engelledi. Dijital bir ortamda olmak öğrencilerin duygusal etkileşimini azalttı. Görüntü ve ses açmayan öğrencilerle iletişim sıkıntısı yaşandı. Fiziksel ve duygusal temas olamadı.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, 13, Ö15	11
	Derslere Giremeyen Öğrenciler	İnternet erişimi olmayan öğrencilerle iletişimde zorlandım. Canlı derslere giremeyen öğrencilerin sınıf içi etkileşimi azaldı.	Ö1, Ö4, Ö13, Ö14, Ö15	5

Tablo 5 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitimde iletişim ve etkileşime yönelik deneyimlerine yönelik bulgular Etkili İletişim ve Etkileşim teması altında Görüntülü Sınıf Ortamı ($f=12$), Ulaşılabilirlik ($f=8$), Sosyal Medya ($f=5$); İletişim ve Etkileşim Problemleri teması altında Ortamdan Kaynaklı Sıkıntılar ($f=11$), Derslere Giremeyen Öğrenciler ($f=5$), Teknik Sorunlar ($f=3$) kategorilerinde toplanmıştır. Canlı derslerde sınıf ortamını yaşamak, öğrencilerle karşılıklı görüşmek, dersler dışında Whatsapp, Bip uygulamaları ve sınıf grubu üzerinden haberleşmek, veliler ve öğrencilere ulaşmada sıkıntı yaşamamak şeklindeki olumlu deneyimlerin haricinde, internet bağlantısında kopmalar, sesin geç ulaşması ve yankılanması, görüntü ve ses açmayan öğrenciler, ders ortamındaki gürültüler, dijital bir ortamda olmak, fiziksel ve duygusal temasın olmaması, internet erişimi olmayan öğrencilerle yaşanan kopukluk ve sınıf içi etkileşimin azalması yaşanan problemler olarak belirlenmiştir. Katılımcıların ifadelerinden alıntılar aşağıda belirtilmiştir.

Ö3: “Güzel tarafı çocukları ev halleri ile gözlemleyebildim. Evde neler yapabildiğini ailesi ile iletişimi hepsini gözlemleyebildim. Canlı dersler en azından iletişimde devamlılığı sağladı.”

Ö5: “Online derslerde sınıfta gibi olduk ama sarılma, gözünün içine bakmak gibi olmadı. Aynı etkiyi yaratmıyor. Çocuklar daha rahat kendini ifade eder oldu. İfade becerileri gelişti.”

Ö6: “Uzaktan eğitimde canlı derler olunca yine sınıftaymışız gibi iletişim kurduk. Kendi aralarında da etkileşim kurdular. Sıkıntı olmadı.”

Ö7: “İstedikleri saatte bana ulaşabileceklerini söyledim. Biz çabalayınca veliler de destekledi. İletişim kuramadığım bir öğrencim olmadı.”

Ö8: “Velilerin arka plandaki sesler rahatsız etti.”

Ö9: “Sınıf arkadaşı kavramı tam oluşmadı. Kamerada gördüğü arkadaşlarıyla bütünleşemedik. Daha bireysel oldu.”

Ö11: “Bana göre duygu paylaşımı uzaktan eğitiminde zayıftı. Bir çocuğun

gözlerine bakarak sohbet etmek lezzetini alamadım.”

Ö12: “Birbirleri ile iletişim kurdular, etkileşim için sevgi sözcükleri kullanarak sıcak bir ortam oluşturdum. Aramızda bir bağ oluştu.”

Ö13: “Bir aile gibi olduk. Ev ortamında olmak bizleri samimileştirdi. Suriyeli öğrencilerim derslere katılmadığı için onlar olumsuz etkilendi.”

4. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmada yeralan sınıf öğretmenlerine “Pandemi süreci uzaktan eğitimde, mesleki yeterliliğinize yönelik deneyimleriniz nelerdir?” sorusu yöneltmiş ve öğretmenlerin verdiği cevaplara yönelik bulgular Mesleki Yeterlilik olarak Tablo 6’da gösterilmiştir.

Tablo 6. Pandemi Süreci Uzaktan Eğitimde Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliliğe Yönelik Deneyimleri

Tema	Kategoriler	Kodlar	Katılımcılar	f
Mesleki yeterlilik	Teknolojiye Uyum	Bilgisayar ile barıştım.	Ö1, Ö2, Ö3,	14
		Teknolojiyi kullanımımı arttı.	Ö5, Ö6, Ö7,	
		Dijital platformları daha rahat kullanır oldum.	Ö8, Ö9, Ö10,	
		Teknolojik sıkıntıları daha az yaşıyorum.	Ö11, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15	
	Özgüven	Özgüvenim arttı.	Ö1, Ö5, Ö6,	9
Her ortamda eğitim-öğretim yapabileceğimi fark ettim.	Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö14,			
Farklı uygulamaları rahatlıkla yapabileceğimi gördüm.	Ö15			
Daha kolay uyum sağladım.				
Yenilikçi	Yenilikçi	Mesleğimle ilgili yeni birçok deneyim kazandım.	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6,	12
		Yeni ve farklı şeyler araştırmaktan ve uygulamaktan mutlu oldum. Yeniliklere daha açıldım.	Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	
Başarı	Başarı	Uzaktan eğitim sürecinde kendimi başarılı görüyorum.	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7,	13
		Uzaktan eğitimde öğrencilerim kazanımlara ulaştı.	Ö8, Ö9, Ö10,	
		Yeni durum ve şartlara uyum sağlamakta artık zorlanmıyorum.	Ö11, Ö12, Ö13, Ö14	

Tablo 6 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitimde mesleki yeterliliğine yönelik deneyimleri Teknolojiye Uyum ($f=14$), Başarı ($f=13$), Yenilikçi ($f=12$), Özgüven ($f=9$) kategorileri altında toplanmıştır. Bilgisayar ile barışmak, teknoloji kullanımının artması, dijital platformları daha rahat kullanmak, özgüven artışı, her ortamda eğitim-öğretim yapabileceği inancı, farklı uygulamaların kullanımı, yeni deneyimler, daha esnek bir eğitim anlayışı, kendini başarılı hissetme, yeni durumlara uyum sağlamada kolaylık tespit edilen bulgulardır. Katılımcıların ifadelerinden alıntılar aşağıda belirtilmiştir.

Ö1: “Teknolojik anlamda özgüven kattı. Akıllı tahtayı kullanmıyordum ama ona da

faydası oldu. Yeniliklere katıydım şimdi daha ılımlı oldum. Zincirlerimizi kırmak adına etkiliydi.”

Ö4 “Teknolojiyi ve dijital kaynakları kullanmak yönünden geliştirdi.”

Ö5: “Her platformda eğitim yapabileceğimi, teknolojiyi daha aktif kullanmayı, korkmamayı öğrendim. Araştırdım. Ekran karşısında kendimi daha rahat ifade etmeyi öğrendim.”

Ö8: “Ben okul müdürü ya da müfettiş geldiğinde ders anlatamazdım. Burada onu aştım. Velilerin olmasına alıştım. Bilgisayara daha hakim oldum. Çok gayret ettim tüm dersleri yaptım. Başarılı oldum.”

Ö9: “Teknolojik olarak çok şeyler kattı. İnternette zengin içerikleri keşfettim. Daha yenilikçi oldum. Şimdi eskiden üşendiğim şeyleri öğrenmeyi çok sevdim. Zor olmadığını gördüm. Ben bu işi becerdim.”

Ö12: “Bağımsızlık duygusu çok güzeldi. Teknolojiyi sevmeyen biri olarak artık bilgisayarla barıştım, araştırmayı öğrendim, telefonumla bile daha çok oynar oldum. Yapamadığım şeyler vardır ama çocukların hiçbir eksiği kalmadığını düşünüyorum. Kendimi tamamen işime verdim.”

Tartışma and Sonuç

Uzaktan eğitim uygulamaları pandemi süreci ile birlikte gündemimize gelmiş olsa da yeni değildir. Zaten dünya genelinde ve ülkemizde uzun yıllardır örnekleri olan bir uygulamadır. Özellikle üniversite düzeyinde daha etkin kullanılmıştır. Bu nedenle de uzaktan eğitime yönelik bilimsel çalışmalar daha çok üniversite düzeyinde yapılmıştır (Ateş ve Altun, 2008; Başar ve diğerleri, 2019; Gündüz, 2013; Karakuş ve diğerleri, 2020; Karatepe ve diğerleri, 2020; Paydar ve Doğan, 2019; Uzoğlu, 2017; Yenilmez ve diğerleri, 2017; Yılmaz ve Güven, 2015; Yolcu, 2020). Günümüzde ise içinde yaşanan süreçle birlikte kısıtlamalarda eğitim öğretimin aksamaması için uzaktan eğitimin tüm eğitim kademelerinde uygulamaya geçirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Uzaktan eğitim, örgün eğitimde aksamalara sebep olan durumlarda, uygun olmayan zaman ve mekâna yönelik koşulların eğitime olanak tanımadığı durumları ortadan kaldırma imkânı sunmaktadır (Özbay, 2015). Yakın gelecekte uzaktan eğitimin sadece salgın hastalıklar döneminde değil, normal eğitim öğretim sürecinde de kullanılacağı, eğitim sistemimize entegre olacağı ve kalıcı olarak hayatımızda yer alacağı öngörülmektedir. Öğretmenler bir yılı aşkın bir zamandır uzaktan eğitim uygulamalarını deneyimlemişlerdir. Eğitimin en önemli yapıtaşı olan temel eğitimdeki sınıf öğretmenlerinin deneyimleri uzaktan eğitimin uygulanabilirliği ve başarısının değerlendirilmesinde önem arz etmektedir.

Yapılan literatür taramasında öğretmenlere yönelik uzaktan eğitim çalışmalarına ulaşılsa da (Bakioğlu ve Çevik, 2020; Bayburtlu, 2020; Canpolat ve Yıldırım, 2021; Özbay, 2015) sınıf öğretmenlerine yönelik çalışmaların yeterli olmadığı görülmüştür (Sönmez ve diğerleri, 2020; Yurtbakan ve Akyıldız, 2020). Oysaki sınıf öğretmenlerinin bu konudaki deneyim ve görüşleri öğrenci sayısının en yoğun olduğu ilkökul kademesinde uzaktan eğitimin başarısını doğrudan etkileyecektir. Takip eden süreçte diğer kademelerdeki başarının artışına da katkı sağlayacaktır.

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin deneyimleri sonucunda genel olarak uzaktan eğitime olumlu f(84) yaklaşıkları görülmüştür. Özellikle sınıflarında canlı derslere devam eden öğrenci oranı yüksek olan öğretmenlerin memnuniyetinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç Yurtbakan ve Akyıldız(2020)'in ilkökul öğretmenlerinin konuların yüzeysel açıklandığı sebebiyle yüz yüze eğitimi tercih ettikleri sonucunu desteklememektedir. Bu farklılık sınıf öğretmenlerinin uzun bir deneyim sonunda kazandıkları tecrübe ile uzaktan eğitimin uygulanabilirliği ve başarısını daha iyi gördükleri şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca pandeminin ilk dönemindeki uzaktan eğitime hazırlıksız başlamanın ve gerekli teknik alt yapının eksik kalmasının öğretmenlerde uzaktan eğitim uygulamalarına önyargı oluşturduğu söylenebilir. Sürecin uzaması ile birlikte velilerin internet ve teknolojik ihtiyaçlarını gidermiş olmaları, öğrencilerin canlı derslere devam oranının ve buna bağlı olarak da uzaktan eğitimde verimin artmış olması muhtemel görülmektedir.

Çalışmada sınıf öğretmenlerinin öğretim ortamlarına yönelik deneyimlerinin daha çok olumlu olduğu görülmüştür. Bu deneyimler, teknolojik imkânların çeşitlenmesi ve kolay ulaşılabilir olması, dijital ortamda eğitim- öğretim içeriğinin çok zengin olması, öğretmene zaman ve mekân anlamında esneklik tanınması, yaşanan pandemi süreci içinde eğitimin aksamaması ve devamlılığın sağlanması, öğrencilerin kendi öğrenme sorumluluklarını alması, uygulanabilir ve başarılı sonuçlar vermesi, verimli olması, veli desteği, konforlu ve huzurlu bir eğitim ortamı sağlaması şeklinde yer almıştır. Olumsuz deneyimler ise teknik sorunlar, internet imkânı olmayan öğrencilerin canlı derslere girememesi, sınıf yönetiminde zorlanma, akran eğitiminin eksik kalması, uygulamalı derslerde zorluk yaşanması, sağlık açısından sürekli ekran karşısında olmanın getirdiği problemler, sosyallığın azalması olarak belirlenmiştir. Sönmez ve diğerleri (2020) çalışmalarında, sınıf öğretmenlerinin salgın sürecine rağmen eğitimin sürdürülmesinin uzaktan eğitimin güçlü yanlarından biri olduğunu, ayrıca uzaktan eğitimin sosyo-ekonomik durumdan oldukça etkilendiğini belirtmişlerdir. Nitekim bu sonuçlar yapılan çalışma ile benzerlik göstermektedir. Özellikle sosyo ekonomik yönden zayıf durumda olan yabancı uyruklu öğrencilerin canlı derslere hiç giremediği öğretmenleri tarafından belirtilmiştir. Uyar (2020) çalışmasında, uzaktan eğitimde öğrenciler arası erişim eşitsizliği yaşandığı, zaman ve mekân açısından sınırlamadığı ve geniş kitlelere hitap edilebildiği gibi sonuçlara ulaşmıştır. Ayrıca uzaktan eğitimde, öğrenciden dönüt alınamama, ders takibinin zorluğu, öğrencilerin derse etkin katılamaması gibi olumsuz sonuçlarının haricinde, öğretmenlerin daha kolay materyal paylaşabildiği gibi olumlu sonuçlara da ulaşmıştır. Bu veriler yapılan çalışma sonuçlarını desteklemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirmeye yönelik deneyimlerinde, genel anlamda uzaktan eğitimde ölçme değerlendirme uygulamalarını yetersiz buldukları tespit edilmiştir. Bu anlamda daha çok bireysel değerlendirmeleri f(15) tercih ettikleri, öğrencilerinin süreç içindeki gelişimlerini dikkate aldıkları görülmüştür. Sarı (2020), uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme sürecinde, öğrencilerin içinde buldukları tüm şartların göz önüne alınarak sonuç değil süreç ve ürün odaklı bir ölçme ve değerlendirme yönteminin kullanılmasının gerekliliğini belirtmiş, nottan ziyade öğrencilerin sosyal ve duygusal yönlerinin geliştirilmesine

odaklanmak gerektiğini ortaya koymuştur. Bu durum çalışmada ulaşılan sınıf öğretmenlerinin kullandıkları ölçme değerlendirme yöntemlerini desteklemektedir. Çalışma bulgularının sonuçları ve literatürdeki çalışmalar değerlendirildiğinde, öğretmenlerin uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirmede standart ölçme araçları yerine çoğunlukla öğrencilerin derse katılımları ve bireysel gelişimlerini dikkate aldıkları söylenebilir. Bu tercihte uzaktan eğitimde sınıf genelinin aynı anda nesnel değerlendirmesini sağlayacak gerekli teknik imkânların ve öğretmen yeterliliklerin eksik kalması etken olabilir.

Araştırmada pandemi sürecinde uzaktan eğitimde sınıf öğretmenlerinin iletişim ve etkileşime yönelik deneyimleri, görüntülü sınıf ortamının oluşması ile olumlu etkilendiğini, sosyal medya ortamları üzerinden kesintiye uğramadan devam ettiği, öğrenci ve velilere ulaşılabilirlik sağladığı şeklinde yer alırken, iletişim ve etkileşime yönelik problemler, teknik sorunlar, ortamdaki kaynaklanan sıkıntılar, internet erişimi olmayan öğrencilerin canlı derslere katılamaması şeklinde belirlenmiştir. Bayburtlu(2020) çalışmasında, araştırmaya katılan öğretmenlerin% 87'sinin uzaktan eğitim sürecinde derslerini işlemeye çalıştıklarını, okulların askıya alındığı salgın sırasında öğrencilerin katılımını sağlamak için çeşitli video derslerini, sosyal mesajlaşma uygulamalarını kullanarak öğrenciler ve velilerle etkileşim kurduklarını, bazı öğrencilerin bilgisayar veya tablet gibi cihazlara sahip olmadıkları için canlı derslere katılamadıklarını belirtmiştir. Başaran ve diğerleri (2020) çalışmalarında, katılımcıların bir kısmının öğrenim gören kardeş sayısının fazla olması nedeniyle uzaktan eğitim derslerine katılamadığını, öğrenci ile etkileşimin kısıtlı olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuçlar da yapılan çalışma bulgularını desteklemektedir.

Sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitimde mesleki yeterliliklerine yönelik deneyimleri teknolojiye uyum sağlamak, özgüven artışı, yeniliklere ve farklı ortamlara daha kolay uyum sağlamak, süreç içinde kendini mesleki anlamda başarılı bulmak şeklinde tespit edilmiştir. Genel anlamda sınıf öğretmenleri başlangıçta zorlansalar da kısa sürede bunu aştıklarını ve uzaktan eğitimin kendilerine mesleki anlamda katkı sağladığını belirtmektedir. Canpolat ve Yıldırım (2021) çalışmasında, öğretmenlerin uzaktan eğitim vermek için gerekli bilgi, beceri ve yeterliklerinin olmaması, öğretmenlerin mesleki tatmin yaşayamamaları şeklinde ulaştığı sonuçlar ise çalışmayı desteklememektedir. Ayrıca Bakioğlu ve Çevik (2020)'in çalışmalarında Fen Bilimleri öğretmenleri uzaktan eğitim sürecinde kendini yetersiz hissetme ve öğrenciye ulaşamama gibi kaygılar taşıdıklarını, pandemi sürecinin mesleki doyumlarını da olumsuz etkilediğini bunun başlıca sebebinin ise uzaktan eğitimde işe yaramama olduğunu ifade etmişlerdir. Bu farklılığın nedeni öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinin başlangıcında yaşadıkları uyum problemleri olabilir. Zaman içinde deneyimlerinin artması, sisteme alışmaları, teknolojik anlamda kendilerini geliştirmeleri, öğrenci ve velilerin uzaktan eğitime uyum sağlamaları, başlangıçtaki tedirginliklerinin azalması ve başarılı sonuçlar almaları ile mesleki anlamda daha çok tatmin yaşamaları olabilir.

Başaran ve diğerleri (2020)' ne göre genel olarak uzaktan eğitim; yaşanan bu zor süreçte, öğrencilerin eğitiminin aksamaması ve duygusal anlamda olumsuz etkilenmemeleri adına doğru ve yerinde bir karar olmuş ancak eksik ve yetersiz

kaldığı bazı durumların bulunduğu belirtilmiştir. Bu çalışmada sınıf öğretmenleri tarafından pandemi süreci dâhilinde uzaktan eğitim genel anlamda başarılı ve uygulanabilir görülmektedir. İnternet erişimi ve dijital imkânların yetersizliği ve birebir aynı ortamda bulunamamaktan kaynaklı eksikliklerinin de olduğu tespit edilmiştir. Yüzyüze eğitimin yerini tutmasa da hibrit olarak uygulanabileceğine yönelik görüşler belirtilmiştir. Öğrencilerin erişimindeki yetersizliğin giderilmesi ile önümüzdeki süreçte uzaktan eğitim uygulamalarının var olan eğitim sistemine entegre olarak daha gelişmiş ve zengin içeriklerle devam edeceği tahmin edilmektedir.

Öneriler

- Uzaktan eğitim uygulamalarında, internet ve altyapı sorunlarının giderilmesi öğretim ortamlarında daha başarılı eğitim-öğretim çalışmalarına ve etkili sınıf yönetimine olanak sağlayacaktır. Başlangıçtan bu yana yol katedilmiş olsa da henüz tam bir çözüm sağlanamamıştır. Öğrenci yoğunluğunun olduğu saatlerde sistemin ulaşılabilirliğinin artırılması ve güçlendirilmesi yerinde olacaktır. Bu sayede öğretmenlerin uzaktan eğitimde olumsuz deneyimleri olan öğretim ortamlarından kaynaklanan teknik sorunlar ve sınıf yönetimi problemleri ortadan kaldırılabilir.
- Uzaktan eğitim uygulamalarında ekonomik gerekçelerle internete ve bilgisayara ulaşamayan öğrenciler için okul ortamlarında oluşturulan Eba noktalarının sayılarının artırılması ulaşılabilirlik problemlerini azaltacaktır. Aynı zamanda öğrencilere yönelik online dersler için internet erişimi imkanı verilebilir ve ulaşılabilirlik problem çözümlenebilir.
- Uzaktan eğitim uygulamalarında ölçme değerlendirmeye yönelik e-okul ve Eba üzerinden online sınavların hazırlanması ve aktif kullanımı için öğretmenlere WEB 2.0 araçları ile sınav ve testler oluşturma eğitimleri verilebilir.
- Uzaktan eğitim uygulamalarında etkili iletişim ve etkileşim için öğrencilerin sınıf içi uygulamalarda daha aktif katılımlarını destekleyecek yöntemler, etkinlikler, eğitsel ve sosyal oyunlar kullanılmasına yönelik eğitici çalışmalar yapılabilir. Eba platformunun içeriği de bu amaçla güncellenebilir.
- Uzaktan eğitim uygulamalarında verimli ve daha başarılı sonuçlara ulaşmak için yapılabilecek uygulamaların, içeriklerin araştırmacılar tarafından çalışılması önerilmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Araştırmalar

Bu çalışma Konya İli Meram İlçesi'ndeki bir devlet okulunda görev yapan 15 sınıf öğretmenin, pandemi sürecindeki uzaktan eğitime yönelik deneyimlerini ortaya çıkarmak için hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu ve katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar ile sınırlıdır. Bu sınırlılıklar dikkate alındığında farklı branşlarda, farklı bölgelerde görev yapan, özellikle kırsal bölgelerde çalışan öğretmenlerle benzer derinlikte çalışmaların yapılması alana katkı sağlayacaktır.

Yazar Katkıları

Çalışma fikrinin geliştirilmesi A.U. ve S.U; metodolojik olarak tasarımı A.U., görüşmeler S.U.; veri ve kaynak toplama, S.U.; bulguların yorumlanması, A.U.,S.U.; yazma—gözden geçirme ve düzeltme, S.U. Tüm yazarlar makalenin yayınlanmış halini okudular ve kabul ettiler.

Yayın Etiği

Katılımcılar, araştırmanın konusu ve amaçlarına yönelik bilgilendirilmiştir. Kişisel bilgilerinin ve görüşme içeriğinin gizliliği ve verilerin araştırma dışında herhangi bir sebeple kullanılmayacağına yönelik açıklama yapılmış ve onam formu düzenlenmiştir. Araştırma için Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi'nden 2021.08.267 karar sayılı etik kurul onayı alınmıştır.

Teşekkür

Bu araştırmanın katılımcıları olan sınıf öğretmenlerine, görüşmelerin yapılmasına olanak sağlayan okul idaresine teşekkür ederiz.

ORCID

Selda Uzun <http://orcid.org/0000-0002-3500-9537>

Abdulkadir Uzunöz <http://orcid.org/0000-0002-4130-4612>

Kaynakça

- Ateş, A., ve Altun, E. (2008). Bilgisayar Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 28(3).
- Bakioğlu, B., ve Çevik, M. (2020). COVID-19 Pandemisi Sürecinde Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Başar, M., Arslan, S., Günsel, E., ve Akpınar, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 3(2), 14-22.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., ve Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Sürecinin Getirisi Olan Uzaktan Eğitimin Etkililiği Üzerine Bir Çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 179-209.
- Bayburtlu, Y. S. (2020). Covid-19 Pandemi Dönemi Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğretmen Görüşlerine Göre Türkçe Eğitimi. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Bozkurt, A., ve Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi.
- Canpolat, U., ve Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 74-109.
- Ertuğ, C. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- Giorgi, A. (2009). *The descriptive phenomenological method in psychology: A modified Husserlian approach*: Duquesne University Press.
- Gündüz, A. Y. (2013). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Sakarya Üniversitesi*.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan Eğitim* (3.baskı). Ankara: Pegem A Yayınları.
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N., & Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*(19), 220-241.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Karatepe, F., Küçükgençay, N., ve Peker, B. (2020). Öğretmen adayları senkron uzaktan eğitime nasıl bakıyor? Bir anket çalışması. *Journal of social and humanities sciences research*, 7(53), 1262-1274.
- Kocayığit, A., ve Salih, U. (2020). Milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Burdur ili örneği). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(23), 285-299.
- MEB. (2020). Bakan Selçuk, 23 mart'ta başlayacak uzaktan eğitime ilişkin detayları anlattı. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-23-martta-baslayacak-uzaktan-egitime-iliskin-detaylari-anlatti/haber/20554/tr> adresinden 14.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Miles, M. B., ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Moore, M. G. (2013). *Handbook of Distance Education*. New York and London: Routledge.
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*(5), 376-394.
- Özdoğan, A. Ç., ve Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Paydar, S., ve Doğan, A. (2019). Öğretmen adaylarının açık ve uzaktan öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri. *Eğitim ve Teknoloji*, 1(2), 154-162.
- Reis, Z. A., Bakır, H. Ö., AŞ, T. T., Çelik, B., Erkoç, M. F., Özçakır, F. C. ve diğerleri. (2012). Açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri üzerine bir karşılaştırma çalışması. *Journal of Research in Education and Teaching*, 1(2), 42-58.
- Sarı, H. (2020). Evde Kal Döneminde Uzaktan Eğitim: Ölçme ve Değerlendirmeyi Neden Karantinaya Almamalıyız? *Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 121-128.
- Sönmez, M., Yıldırım, K., ve Çetinkaya, F. Ç. (2020). Yeni Tip Koronavirüs (SARS-CoV2) Salgınına Bağlı Uzaktan Eğitim Sürecinin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleriyle Değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 15(6).
- Telli, S. G., ve Altun, D. (2020). Koronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.
- UNICEF. (2020). UNICEF and Microsoft launch global learning platform to help address COVID-19 education crisis. <https://www.unicef.org/press-releases/unicef-and-microsoft-launch-global-learning-platform-help-address-covid-19-education> adresinden 20.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Uyar, E. (2020). Covid-19 Pandemisi Sürecinde Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri. *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(2), 15-32.
- Uzoğlu, M. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16),

335-351.

WHO. (2021). There is a current outbreak of Coronavirus (COVID-19) disease. https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1 adresinden 12.07.2021 tarihinde erişilmiştir.

Worldometer. (2021). COVID-19 coronavirus pandemic: Coronavirus Cases and deaths. <https://www.worldometers.info/> adresinden 01.11.2021 tarihinde erişilmiştir.

Yenilmez, K., Turğut, M., ve Balbağ, M. Z. (2017). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91-107.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, G. K., ve Güven, B. (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6(2), 299-322.

Yolcu, H. H. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250.

Yurtbakan, E., ve Akyıldız, S. (2020). Sınıf Öğretmenleri, İlkokul Öğrencileri ve Ebeveynlerin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(6).

Yüksel, E. A. (2021). Sınıf öğretmenlerinin covid-19 salgını sürecinde çevrim içi ders-uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 291-303.

The Journal of International Social Science Education

ISSN: 2146-6297 (Online) Journal homepage: <https://www.dergipark.org.tr/en/pub/issej>

Being a teacher during the pandemic: remote education experiences of classroom teachers

Selda Uzun & Abdulkadir Uzunöz

To cite this article: Uzun, S., Uzunöz, A. (2022). Article's title, The Journal of International Social Science Education, 8(1), 01-36. DOI: 47615/issej.989899

To link to this article: <https://doi.org/47615/issej.989899>

© 2022 The Author(s). Reprints and permissions: Authors have permission to share their article after it has been published in ISSEJ/The journal of International Social Science Education, either in print or online as a First Edition

Highlights

It is predicted that remote education applications, the use of which has become widespread with the Covid 19 pandemic process, will cause permanent changes in the education system. For this reason, it is important to evaluate the applications in the remote education process. Perceptions and thoughts of teachers about the implementation process are very effective in the success of distance education. This study reveals the remote education experiences of classroom teachers. According to the findings, classroom teachers have a positive view of remote education in general as a result of their experiences and see themselves as successful.

ISSEJ/The Journal of International Social Science Education is a double peer-reviewed online journal. This article can be used for research, teaching and private studies. Only the authors are responsible for the content of the article. The journal has the copyright of the articles. The publisher cannot be held liable for any loss, transaction, claim or damage arising directly or indirectly in connection with the use of the research material.

All authors are requested to disclose any actual or potential conflict of interest including any financial, personal or other relationships with other people or organizations regarding the submitted work.

Being a teacher during the pandemic: remote education experiences of classroom teachers

Selda Uzun & Abdulkadir Uzunöz

Mehmet Şükriye Sert Primary School, Konya, 42040, Turkey

Faculty of Education, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Nevşehir, 50300, Turkey

ABSTRACT

Background: The importance and implementation of remote education, which has become the agenda of our education-teaching system with the pandemic process, continues to increase all over the world. The epidemic has also given us the chance to see some of the opportunities offered by remote education. In similar situations where restrictions are mandatory, it is expected to be permanent by being applied together with face-to-face education in the coming years, except it is seen as an alternative to prevent the disruption of education. For this reason, teacher experiences are important in terms of evaluating the remote education applied during the pandemic process, revealing its quality and efficiency, and eliminating the deficiencies.

Objectives: The aim of this study is to reveal the remote education experiences of classroom teachers during the Covid 19 pandemic.

Methods: Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the study. As the study group, 15 primary school teachers working in a state school in Meram district of Konya province were determined. In determine of participants was used to criterion sampling method one of the purposive sampling methods. As a data collection tool was used to a semi-structured interview form developed by the researcher. The interviews were made via video on the online platform. In the analysis of the data was used Content analysis. A precise description of the methods used to collect data and determine the relationships between the variables.

Results: According to the results of the study, it was seen that the primary school teachers generally viewed remote education positively, which they experienced during the pandemic process. For teaching environments, apart from positive experiences such as technological opportunities, richness of content, flexibility, continuity, responsibility, applicability, parent support, efficiency and comfort, problems such as technical problems, accessibility, difficulty in classroom management, lack of peer education, difficulty of applied lessons, negative effects on student health, and decrease in sociability were determined. It has been determined that they find the assessment and evaluation practices inadequate, and they prefer individual assessments. Visual classroom environment, social media, and accessibility were found to be positive

ARTICLE HISTORY

Received 01 September 2021

Accepted 05 February 2022

KEYWORDS

Remote education, pandemic, classroom teacher, experience

Type of the paper

Research article

experiences for communication and interaction, while technical problems, problems arising from the environment, and students who could not attend classes were identified as communication and interaction problems. The results for professional competence were determined as adaptation to technology, increased self-confidence, innovative perspective, and finding oneself successful.

Conclusions: According to the results of the study, it was seen that the primary school teachers generally viewed remote education positively, which they experienced during the pandemic process.

CONTACT Selda Uzun ✉ seldauzunn@gmail.com 📍 Mehmet Şükriye Sert Primary School, Meram, 42040, Konya, Turkey

© 2022 Selda Uzun & Abdulkadir UZUNÖZ

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial License <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way.

Introduction

A global pandemic was declared by the World Health Organization on March 11, 2020, due to the Covid-19 virus which emerged in China in December 2019 and rapidly affected the whole world.

The closure of educational institutions, which was among the measures taken to prevent the spread of the disease, caused the education of 1.6 billion students in the world to be interrupted (UNICEF, 2020). This number is approximately 25 million in our country. In order to reduce the effects of the pandemic on education, many educational institutions such as Ministry of National Education and The Council of Higher Education have made a quick decision to transition to emergency remote education (ERE).

It is stated that the foundations of remote education were laid in the 1700s. In this respect, it is known that the emergence of remote education has a deep-rooted history dating back to the past (İşman, 2008). Remote education has become an education system that starts with written sources such as mail and newspapers and continues with technological devices (such as television, computer, mobile phone) (Özbay, 2015).

Although remote education has different application methods, it is seen that live learning environments are especially preferred the most. In this context, courses can be provided synchronously and asynchronously within the scope of remote education (Özdoğan and Berkant, 2020). During the pandemic, teachers continued their educational activities with their students by using both methods.

There are many studies in the literature that reveal the opinions and approaches of teacher candidates towards remote education (Ateş and Altun, 2008; Başar, Arslan, Günsel, and Akpınar, 2019; Gündüz, 2013; Karakuş, Ucuzsatar, Karacaoğlu, Esendemir, and Bayraktar, 2020; Karatepe, Küçükgençay, and Peker, 2020; Paydar and Doğan, 2019; Uzoğlu, 2017; Yenilmez, Turğut, and Balbağ, 2017; Yılmaz and Güven, 2015; Yolcu, 2020). However, studies conducted with teachers are limited. In these studies;

In a study which the views of science teachers on remote education during Covid-19 were investigated, it was found that the biggest problems experienced by teachers were software/hardware problems, students had difficulties in attending classes due to computer and Internet access, and therefore their motivation towards the course decreased. In another study examining the views of Social Studies teachers on remote education, it has been concluded that remote education alone is insufficient, the efficiency is lower compared to face-to-face education, access opportunities of students are not the same, however, there is no limitation in time and place and it can appeal to large masses.

Bayburtlu (2020) in the study conducted to determine the condition of Turkish education and opinions of teachers during the process of remote education, stated that 87% of teachers strived to cover the courses completely, and they contacted with the students and parents by using various video contents and social media tools in order to ensure

continuity in the period when the schools were interrupted.

Kocayiğit and Salih (2020) determined that teachers' attitudes towards remote education are at a high level. In another study conducted with primary school teachers, teachers stated that they preferred face-to-face education on the grounds that the subjects were covered superficially remotely (Yurtbakan and Akyıldız, 2020).

Most of the studies were carried out during the first months when remote education started to be used actively during the pandemic. It is thought that remote education experiences of the teachers could not be fully reflected due to the systemic and technological disruptions in this period. It should be expected that teacher experiences and their effects on students will become clearer over a year and thus the results will be more precise. This study is thought to contribute to the field by determining the remote education experiences of classroom teachers.

Purpose

The purpose of this study is to reveal the remote education experiences of classroom teachers during the Covid-19 pandemic.

Method

In this study, it is aimed to collect data on remote education applications, based on the remote education experiences of teachers, particularly of classroom teachers as practitioners of remote education. For this purpose, qualitative research method was used. The study was carried out with the phenomenology pattern, as it was based on teacher experiences. The participants of the research were 15 classroom teachers working in a public school in Meram district of Konya province. Criterion sampling method, one of the purposive sampling methods, was used to determine the participants. The data in the research were obtained from semi-structured interviews. Due to the pandemic, the data were collected via video calls made online. Only audio recordings were made upon the request of the teachers. Content analysis was used to interpret the data in this study. This study was carried out with the approval of Nevşehir Hacıbektas Veli University ethics committee decision numbered 2021.08.267.

Findings

Positive experiences of the classroom teachers regarding the teaching environments in remote education during the pandemic were compiled under the categories of technological opportunities, rich content, flexibility, continuity, taking responsibility, applicability, parent support, efficiency and comfort. Negative experiences of classroom teachers regarding the teaching environments in remote education during the pandemic were compiled under the categories of Technical Problems, Accessibility, Classroom Management, Peer Education, Practical Lessons, Health and Sociability.

Findings on the experiences of classroom teachers on assessment and evaluation in remote education during the pandemic were grouped as Individual evaluation and Classroom evaluation under the theme of Methods used, and as sufficient and insufficient categories under the theme of Sufficiency.

Findings on classroom teachers' experiences regarding communication and interaction in remote education during the pandemic were compiled as Video Classroom Environment, Social Media, Accessibility under the theme of Effective Communication and Interaction; and as Technical Problems, Environment-Related Problems, and Students Who Could Not Attend Classes categories under the theme of Communication and Interaction Problems.

The experiences of classroom teachers regarding their professional competence in remote education during the pandemic were compiled under the categories of Adaptation to Technology, Self-Confidence, Innovative and Success.

Discussion and Conclusion

As a result of the experiences of the classroom teachers in the research, it was seen that they generally approached remote education positively. It has been determined that the satisfaction of teachers who attend live lessons in their classrooms is high. This result does not support the conclusion of Yurtbakan and Akyıldız (2020) that primary school teachers prefer face-to-face education because the subjects are taught superficially. This difference can be interpreted as classroom teachers see the applicability and success of remote education better with the experience they have gained after a long period of practice.

In the study, it was seen that the classroom teachers' experiences about the teaching environments were rather positive. Sönmez et al. (2020) in their study stated that classroom teachers thought the continuation of education despite the pandemic is one of the strengths of remote education, and that remote education is highly affected by socio-economic conditions. This result is similar to our study.

It has been determined that in the experiences of the classroom teachers regarding assessment and evaluation, they generally find the assessment and evaluation practices in remote education inadequate. In this sense, it has been observed that they prefer individual evaluations and take into account the improvement of their students in the process. Sarı (2020) in their study stated that all the conditions of the students should be taken into account when performing the assessment and evaluation and it is necessary to use not a result-oriented, but a process and product-oriented assessment and evaluation when all conditions are evaluated together, and revealed that it is necessary to focus on the improvement of the social and emotional skills of students rather than grades. This condition supports the assessment and evaluation methods used by the classroom teachers we interviewed for our study.

In the research, it is stated that classroom teachers' experience of communication and

interaction in remote education during the pandemic was positively affected by the formation of a video classroom environment, continued uninterrupted through social medias, and provided accessibility towards students and parents while the problems were found as environment-related problems and inability of students who do not have internet access to live courses. Başaran et al. (2020) in their study, stated that some of the participants could not participate in remote education courses due to the large number of student siblings, and that interaction with students was limited. These results also support our study findings.

In general, primary school teachers stated that although they had difficulties at the beginning, they overcome them in a short time and remote education contributed to them professionally. Results obtained by Canpolat and Yıldırım (2021) do not support our study as these are the teachers not having the knowledge, skills and competences to provide remote education and not experiencing professional satisfaction. In addition, in the studies of Bakioğlu and Çevik (2020), Natural Sciences teachers stated that they have concerns such as feeling inadequate and not being able to reach students in the remote education process, the pandemic also negatively affected their professional satisfaction, and the main reason for this is that distance education does not work in fact. The reason for this difference may be the adaptation problems experienced by the teachers at the beginning of the remote education process. It may be that their experience increased over time, they got used to the system, they improved themselves in terms of technology, students and parents adapted to remote education, their initial restlessness decreased, and they experienced more professional satisfaction with successful results.

Implication and Suggestions

- Elimination of internet and infrastructure problems in remote education applications will enable more successful education and training activities and effective classroom management in teaching environments. Although progress has been made since the beginning, a complete solution has not yet been achieved. It would be appropriate to improve and strengthen the accessibility of the system during the hours when there are a large number of students.
- Increasing the number of EBA (Educational Informatics Network) points created in school environments for students who cannot access the internet and computer for economic reasons in remote education applications will reduce accessibility problems. At the same time, internet access can be provided for online courses for students.
- Teachers can be trained to create exams and tests with web2 tools for the preparation and active use of online exams via e-school and EBA for assessment and evaluation in remote education applications.
- For effective communication and interaction in remote education applications, educational studies can be conducted to use methods, activities, educational and

social games that will support students' more active participation in classroom practices. The content of the EBA platform can also be updated for this purpose.

Research Limitations and Future Research

It is recommended that researchers study the applications and contents that can be done in order to achieve efficient and more successful results in remote education applications.

Author Contributions

Development of the study idea S.U. and A.U.; methodological design A.U., interviews S.U.; data and resource collection, S.U.; interpretation of findings A.U. and S.U; writing-review and correction, S.U. All authors have read and accepted the published version of the article.

Publication Ethics

Participants were informed about the subject and purposes of the research. A statement was made regarding the confidentiality of personal information and interview content and that the data would not be used for any reason other than research, and a consent form was prepared. Ethics committee approval was obtained for the research. This study was carried out with the approval of Nevşehir Hacıbektaş Veli University ethics committee decision numbered 2021.08.267.

Funding

This research received no external funding.

ORCID

Selda Uzun <http://orcid.org/0000-0002-3500-9537>

Abdulkadir Uzunöz <http://orcid.org/0000-0002-4130-4612>

References

- Ateş, A., & Altun, E. (2008). Bilgisayar Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 28(3).
- Bakioğlu, B., & Çevik, M. (2020). COVID-19 Pandemisi Sürecinde Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Başar, M., Arslan, S., Günsel, E., & Akpınar, M. (2019). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, 3(2), 14-22.
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Sürecinin Getirisi Olan Uzaktan Eğitimin Etkililiği Üzerine Bir Çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 179-209.
- Bayburtlu, Y. S. (2020). Covid-19 Pandemi Dönemi Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğretmen Görüşlerine Göre Türkçe Eğitimi. *Electronic Turkish Studies*, 15(4).
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to CoronaVirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), i-vi.
- Canpolat, U., & Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 74-109.
- Ertuğ, C. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53.
- Giorgi, A. (2009). *The descriptive phenomenological method in psychology: A modified Husserlian approach*: Duquesne University Press.
- Gündüz, A. Y. (2013). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı. *Sakarya Üniversitesi. İşman, A. (2008). Uzaktan Eğitim (3.baskı). Ankara: Pegem A Yayınları.*
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N., & Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*(19), 220-241.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Karatepe, F., Küçükgençay, N., & Peker, B. (2020). Öğretmen adayları senkron uzaktan eğitime nasıl bakıyor? Bir anket çalışması. *Journal of social and humanities sciences research*, 7(53), 1262-1274.
- Kocayığıt, A., & Salih, U. (2020). Milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Burdur ili örneği). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(23), 285-299.

- MEB. (2020). Bakan Selçuk, 23 mart'ta başlayacak uzaktan eğitime ilişkin detayları anlattı. Retrieved from <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-23-martta-baslayacak-uzaktan-egitime-iliskin-detaylari-anlatti/haber/20554/tr> adresinden 14.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Moore, M. G. (2013). *Handbook of Distance Education*. New York and London: Routledge.
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*(5), 376-394.
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 13-43.
- Paydar, S., & Doğan, A. (2019). Öğretmen adaylarının açık ve uzaktan öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri. *Eğitim ve Teknoloji*, 1(2), 154-162.
- Reis, Z. A., Bakır, H. Ö., AŞ, T. T., Çelik, B., Erkoç, M. F., Özçakır, F. C. ve diğerleri. (2012). Açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri üzerine bir karşılaştırma çalışması. *Journal of Research in Education and Teaching*, 1(2), 42-58.
- Sarı, H. (2020). Evde Kal Döneminde Uzaktan Eğitim: Ölçme ve Değerlendirmeyi Neden Karantinaya Almamalıyız? *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(1), 121-128.
- Sönmez, M., Yıldırım, K., & Çetinkaya, F. Ç. (2020). Yeni Tıp Koronavirüs (SARS-CoV2) Salgınına Bağlı Uzaktan Eğitim Sürecinin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleriyle Değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 15(6).
- Telli, S. G., & Altun, D. (2020). Koronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.
- UNICEF. (2020). UNICEF and Microsoft launch global learning platform to help address COVID-19 education crisis. Retrieved from <https://www.unicef.org/press-releases/unicef-and-microsoft-launch-global-learning-platform-help-address-covid-19-education> adresinden 20.06.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Uyar, E. (2020). Covid-19 Pandemisi Sürecinde Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşleri. *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(2), 15-32.
- Uzoğlu, M. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16), 335-351.
- WHO. (2021). There is a current outbreak of Coronavirus (COVID-19) disease. Retrieved from https://www.who.int/health-topics/coronavirus#tab=tab_1 adresinden 12.07.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Worldometer. (2021). COVID-19 coronavirus pandemic: Coronavirus Cases and deaths. Retrieved from <https://www.worldometers.info/> adresinden 01.11.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yenilmez, K., Turğut, M., & Balbağ, M. Z. (2017). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91-107.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yılmaz, G. K., & Güven, B. (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Türk Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 6(2), 299-322.
- Yolcu, H. H. (2020). Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250.
- Yurtbakan, E., & Akyıldız, S. (2020). Sınıf Öğretmenleri, İlkokul Öğrencileri ve Ebeveynlerin Covid-19 İzolasyon Döneminde Uygulanan Uzaktan Eğitim Faaliyetleri Hakkındaki Görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(6).
- Yüksel, E. A. (2021). Sınıf öğretmenlerinin covid-19 salgını sürecinde çevrim içi ders-uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 291-303.